

WATTPAD HAKKINDA YAPILAN TEZLER ÜZERİNE BİR İNCELEME

Berivan KAVAS¹

Öz

Önceki kuşaklardan farklı olarak günümüz gençliği çok erken yaşlardan itibaren internet, teknoloji ve dijitalleşme temelli gelişmelere maruz kalarak büyümüş, bunların etkisiyle şekillenmiştir. Günlük hayatlarının hemen her alanında internet temelli teknolojileri kullanan bu gençlik, kitap okumak gibi klasik sayılabilecek aktivitelerde bile buradan yararlanabilmektedir. Bu bağlamda Wattpad, çoğunlukla Z kuşağı olarak adlandırılan 2000 sonrası gençliğin popüler olarak kullandığı bir kitap okuma-yazma ve sosyalleşme platformu olarak karşımıza çıkmaktadır. Wattpad, gençler tarafından farklı kategorilerde yazılan, okunma oranı milyonları aşmış çok fazla sayıda kitap barındırma, benzer yaş grubunda genç okuyucu kitlesine sahiplik, okuyucu ve yazar gençler arasında sosyalleşme imkanı gibi birçok özelliğiyle gençlik konusu başta olmak üzere birçok konuda veri sunarak sosyal bilim alanındaki araştırmalara ve tezlere konu olmaktadır. Bu bağlamda bu araştırma, Wattpad’i konu alan lisansüstü tezlere odaklanmaktadır. Araştırma kapsamında YÖK’ün Ulusal Tez Merkezi sitesinde “Wattpad” kelimesi taratıldığında bulunan lisansüstü tezler nitel araştırma doküman analizi yöntemiyle incelenmiştir. Araştırmada amaç, Wattpad konusundaki literatürü derlemek, tezlerin ortak/farklı yönlerini ortaya koymak, bu konudaki tezlerin analizini yaparak genel bir değerlendirme çıkarmak ve bu yolla bundan sonraki Wattpad konulu araştırmalara yön göstermektir. Daha önce Türkiye’de Wattpad konulu lisansüstü tezleri derleyen, çalışmalarının genel profilini ortaya koyan benzer bir araştırma bulunmaması bu araştırmayı önemli hale getirmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda literatürdeki tezlerin yıllara göre dağılımının, lisansüstü türlerinin, yazıldıkları ana bilim dallarının, örneklemelerinin, örneklemelerin seçiliş nedenlerinin, araştırmaların amaçlarının, kullanılan araştırma desenleri ile yöntemlerinin, analiz tekniklerinin ve önemli sonuçlarının neler olduğuna dair araştırma soruları oluşturulmuş, tezler bu özelliklerine göre analiz edilmiştir. Araştırma kapsamında analiz için Maxqda programı kullanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda Wattpad’in birden fazla anabilim dalı tarafından ele alınmasına rağmen oldukça az araştırılmış bir alan olduğu görülmüştür. Bu alanda yapılan sınırlı sayıda tezin yine oldukça sınırlı sayıda Wattpad kitabını incelemiş olduğu ve farklı tezlerde aynı kitapların birden fazla kez incelendiği belirlenmiştir. Wattpad kullanıcıları ve özelliklerine dair sadece bir araştırma olması alanın önemli eksikliklerdendir.

Anahtar Kelimeler: Wattpad, Gençlik, Z kuşağı, Yüksek lisans ve doktora tezleri, Tez inceleme

¹ Doktora Öğrencisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Sosyoloji Anabilim Dalı, berivan.kavas@hbv.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8470-5133

AN ANALYSIS OF THESES ABOUT WATTPAD

Abstract

Unlike previous generations, today's youth have grown up by being exposed to internet, technology and digitalization-based developments from a very early age and have been shaped by their influence. This youth, who uses internet-based technologies in almost every aspect of their daily lives, can benefit from this even in activities that can be considered classic such as reading books. In this context, Wattpad emerges as book reading-writing and socializing platform popularly used by the post- 2000 youth, which is mostly called Z generation. Wattpad has many features such as hosting a large number of books written by young people in various categories, with a reading rate exceeding millions, having a young readership in the same age group, and providing the opportunity to socialize among young readers and writers. With these features, it is the subject of research and theses in the field of social science by presenting data on many subjects, especially the youth. In this context, this research focuses on postgraduate theses about to Wattpad. In the research, the graduate theses found when the word "Wattpad" was scanned at the National Thesis Center of YÖK were examined by qualitative research document analysis method. The aim of the research is to compile the literature on Wattpad, to reveal the common and different aspects of the theses, to make a general assessment by analyzing the theses on this subject and to guide the future research on Wattpad in this way. The fact that there is no similar study in Turkey that compiles Wattpad graduate theses and reveals the general profile of their studies makes this research important. In line with these purposes, research questions were formed about the distribution of the theses in the literature by years, the types of postgraduates, the departments they were written in, their samples, the reasons for the selection of the samples, the aims of the researches, the research designs and methods used, the analysis methods and important results, and the theses were analyzed according to these characteristics. Maxqda program was used for analysis within the scope of the research. As a result of the research, although Wattpad is handled by more than one department, it has been seen that it is a very little researched area. It has been determined that a limited number of theses in this field have examined a very limited number of Wattpad books, and the same books have been examined more than once in different theses. The fact that there is only one research on Wattpad users and their features is one of the important shortcomings of the field.

Keywords: Wattpad, Youth, Generation Z, Postgraduate and doctorate theses, Thesis analysis

Giriş

Wattpad, 2006 yılında kurulmuş Türkiye'de ise 2012 yılı ile popüler olmaya başladığı düşünülen internet temelli okuma, yazma ve sosyal medya sitesi/uygulamasıdır. Wattpad kitap okuyabilme ve yazabilme imkanlarının yanı sıra mesajlaşma ve kitaplara yorum yapabilme özelliği ile okuyucu ve yazar arasında bir sosyalleşme imkanı da sunduğundan diğer online, e-kitap okuma platformlarından ayrılmaktadır. Hemen hemen her işlerinde internet temelli uygulamaları kullanan günümüz gençliğinin popüler olarak kullandığı site/uygulamalardan biri olarak Wattpad'ın dünyadaki kullanıcılarının yüzde doksanının "Z kuşağı" olduğu bilinmekte, Türkiye'de de 2000 sonrası bu gençlik arasında yaygın olduğu düşünülmektedir. Wattpad'de yazılan kitapların

milyonları aşan okuma sayılarına ulaşması, basılı kitap haline getirilmesi, çok satanlarda yer alması, dizilere ve filmlere uyarlanması gibi örnekler Wattpad'in popülerliğini gösteren örneklerdir. Bu bağlamda Wattpad, gençlik başta olmak üzere birçok farklı konuda bilgi edinmek için birçok farklı sosyal bilim dalı tarafından araştırılabilecek konular arasına girmektedir. Wattpad ile ilgili literatüre bakıldığında lisansüstü tezler önemli bir kaynak oluşturmaktadır. Bu çalışmada Wattpad konusunda yapılmış, Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK)'nun Ulusal Tez Merkezi sitesinden erişilen lisansüstü tezler derlenerek bu çalışmaların profili ortaya konulmaya çalışılmıştır.

1. Wattpad ve Gençlik

Günümüz dünyasında insan hayatı yaşa bağlı belli kategorilere bölünmüş şekilde ele alınmaktadır. İnsan hayatının kaçınılmaz dönemlerinden biri olarak ele alınan gençlik, genellikle “insan hayatının ergenlikle orta yaş arasındaki dönemi” olarak adlandırılmaktadır. (TDK, 2022). En basit haliyle gençlik hakkında bu şekilde tanımlama yapmak mümkün olsa da gençlik kavramının birden çok sosyal bilim dalının önemli konulardan olması, gençliğin evrensel tek bir tanımla ele alınmasını güçleştirmektedir. Gençlik, içinde bulunulan döneme, beraberinde ele alınan konulara ve gençlik üzerinden varılmak istenen sonuçlara göre farklı zamanlarda farklı tanımlanabilen bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu yüzden gençliğin kavramsallaştırılması dönemlerin değişken gençlik algılarına göre şekillenebilmektedir (Lüküslü, 2020: ss.336-337). Kronolojik, biyolojik, psikolojik ve sosyolojik farklı farklı tanımlamalarla açıklanabilen gençlik, içinde bulunduğu dönemin kültürel, siyasi, ekonomik ve benzeri tüm koşullarından etkilenerek şekillenmekte ve genellikle bir önceki kuşak gençlikten farklı özelliklere sahip olmaktadır.

Günümüz gençliğinin içine doğduğu toplumsal hayat önceki toplumsal hayatlardan oldukça farklı gelişmelere sahne olmuştur. Marc Prensky'e (2001) göre günümüz gençliği önceki kuşaklardan çok daha farklı şekilde bir kopuş yaşamıştır. Bu gençliğe kadar kuşaklar birbirinden sadece giyim, dil ve benzeri küçük şeylerle ayrılmakta bu durum aslında bir devamlılıkta getirmektedirken, günümüz gençliği “her şeyi temelinden değiştiren ve geri dönüşü olmayan anlamda bir tekillik”le şekillenmiştir. Prensky'e göre bu tekillik, “20. Yüzyılın son on yıllarında dijital teknolojilerin hızla gelişimi ve yaygınlaşması fenomenidir”. Çok erken yaşlardan itibaren internete ve dijital teknolojilere maruz kalan gençler, hayatlarının hemen her alanında çoğunlukla bununla bütünleşmiştir. Bu bağlamda günümüz gençliği önceki kuşaklardan çok daha farklı düşünebilmekte, farklı davranabilmektedir. Tamamen internet temelli teknolojilerle büyüyen ilk nesil olarak bu gençlik, her alanda bilgisayar, kamera, cep telefonu, mobil oyun, müzik çalar ve

benzeri tüm dijital aletlerle iç içe yaşamakta, zamanların çoğunu dijital temelli olarak harcamakta, klasik sayılan okuma gibi alışkanlıkları bile burası üzerinden devam ettirebilmektedir. “Z kuşağı, Dijital Yerliler, Dijital Jenerasyon, Net Jenerasyonu, Milenyum Kuşağı, İnternet Nesli, Anında Mesaj Kuşağı, Oyuncu Kuşak, Zaplayan İnsan, Yeni Bin Yılın Öğrencileri” gibi kavramlar başta olmak üzere birçok farklı isimle kavramlaştırılan 2000 sonrası günümüz gençliğinin hayatlarında yapabilecekleri her şeyi internet temelli yaptıkları bilinmektedir (Prensky, 2001; Pedro, 2006: ss.2-10). Bu bağlamda Wattpad, günümüz gençliğinin internet üzerinden kitap okuma ve yazma amacıyla popüler olarak kullandığı bir platform olarak karşımıza çıkmaktadır.

Wattpad, 2006 yılında Allen Lau ile Ivan Yuen ortaklığıyla kurulmuş olan Kanada Toronto menşeli kitap okuma ve yazma sitesi/ uygulamasıdır. Wattpad içerisinde yeni kitaplar yazılabilen, okunan kitaplara yorum yapılabilen, hem okuyucunun hem yazarın bağlantı kurabildiği “en sevilen sosyal hikaye anlatımı platformu” olarak tanımlanmaktadır. İlk kurulduğu yıl sadece mobil cihazlarda okumayı erişilebilir hale getirme hayaliyle ortaya çıkmış, okuyucu kitlesini çekebilmek için ünlü açık kaynaklı kitapları içeriğine almıştır. 2008 yılında telefon temelli “store”larda indirilebilir hale gelen Wattpad, 2011 yılında 1 milyon kullanıcıya ulaşmıştır. Hızlı büyüyen, birçok ödül alan Wattpad’ın kullanıcı sayısında zamanla patlama olmuş, Wattpad’den yazılan kitaplardan “*After*” önce basılı hale getirilip New York Times’in en çok satanları arasına girmiş, daha sonra da filmi çekilmiştir. 2017 yılında 400 milyon mobil cihaza indirilmiş olan Wattpad zamanla Toronto hariç, New York, Hong Kong, Hindistan ve Filipinler’de uydu ofislerine, Halifax ve Nova Scotia’da da yeni genel merkezlere sahip olmuştur. Günümüzde ise “Latin Amerika’dan Güneydoğu Asya’ya, Avrupa’ya ve Kuzey Amerika’ya kadar birçok yerde kullanılan, 50’den fazla dilde yayın yapılan, 94 milyondan fazla kullanıcıya sahip, toplamda aylık 23 milyar dakika harcanan, ortalama vakit geçirme süresinin 60 dakika olduğu ve kullanıcılarının %90’ının “Z kuşağı/ Milenyum kitlesi” olduğunu açıklayan bir platformdur (Wattpad, 2022). Wattpad’in Türkiye’de faaliyet göstermeye başladığı tarih ve popüler olduğu yıllar konusunda farklı bilgiler bulunmaktadır. Kesin bir tarih söylemek mümkün olmasa da Türkiye’de 2012 yılından itibaren popüler olmaya başladığı düşünülmektedir. 2017 yılında Türkiye’nin Wattpad’de üyelik sayısı olarak Amerika ve Filipinler’den sonra üçüncü sırada yer aldığı bilinmektedir. Yine bu tarihlerde Türkiye’de aktif 4 milyon Wattpad kullanıcısı olduğu ve Türkiye’nin 100 binin üzerinde içerik üreticisine sahip olduğu belirtilmektedir (Neşeli, 2019: s.204).

Türkiye genelinde bu uygulamadan en az 7 milyon hikayenin yazılıp okunduğu bilinmektedir (Neşeli, 2019: s.221). Özellikle uygulamanın Türkiye’de de Z kuşağı olarak

adlandırabileceğimiz gençler arasında yaygın olduğu düşünülmektedir. Wattpad giriş kurallarına göre 13 yaş altının siteye girme yasak olsa da internet üzerinden bu durumun aşılması mümkün olduğundan Wattpad'i kullanan kişilerin yaş oranlarıyla ilgili farklı çalışmalar karşımıza çıkmaktadır. Dünya çapında Wattpad'i genellikle 18 yaş altı gençlerin daha çok kullandığına yönelik çalışmalar varken, Türkiye'de 10-18 arasında değişen yaşlarda gençler tarafından kullanıldığını ve 13-17 yaş arası liseli gençlerde daha aktif kullanıldığını gösteren çalışmalar mevcuttur (Ağır, 2017: s.24; Aytekin ve Yavuz, 2018: s.176). Bu anlamda yaş grubunu bize en iyi gösterecek örneklerinden birini de Wattpad'in kullanıcı profillerinde ve buradan çıkan başarı hikayelerinde görmek mümkündür. Burada yazılarak sonradan yayınevleri tarafından basılan kitaplar olması, yazılanların dizi hatta filmlere çevrilmesi bu hikayeleri yazan kişilerin yaşlarının teyit edilmesine imkan sağlamıştır. Bu kriterde 18 ve 21 yaş üstü gençlere de denk gelmektedir. Çoban'ın (2015, ss.592-597) lise öğrencileriyle yaptığı bir çalışmaya göre Wattpad takipçilerinin çoğunun gençler olduğu görülmektedir. Gençlerin Wattpad'i popüler olarak tercih etmesinde yazan kişilerin kendi yaşlarına yazılarını okutma şansının olması, okudukları kitaplar hakkında yorum yapma seçeneğinin bulunması, yazarla tanışma ihtimali, esnek, resmi olmayan bir ortam oluşmasının etkili olduğu belirtilmektedir. Wattpad üzerinden yazılan ve okunan hikayelerin katılımcıların üzerinde önemli etkiler bıraktığı da vurgulanmaktadır. Konuk'un (2018, ss.17-26) çalışması da benzer şekilde veriler sunmaktadır. Ortak ilgi alanları olan kişileri bir araya toplaması, düşüncelerini başkalarına ifade etme şansı sunması, keşfedilme fikri, özgür bir ortam, kolay ve sürekli erişim sunması gibi etkenler Wattpad tercih nedenleri olarak sıralanmıştır. Gençlerin uygulamayı ya da siteyi daha çok arkadaşlarından duyduklarını, aktif kullananların ise günde en az bir saatini buraya ayırdıklarını belirten çalışmalar mevcuttur.

Wattpad'in tüm bu özellikleri göz önüne alındığında içerisindeki kitapların gençlik tarafından oluşturulması ya da gençliğin popüler olarak okuduğu metinler olmaları, gençlik konusunda bilgi edinilmesinde Wattpad ile ilgili yapılan çalışmaları önemli hale getirmektedir. Wattpad çoğunlukla kurgu hikayeler üzerinden var oluyor gibi düşünülse de "aksiyon, bilim kurgu, fantastik, genel kurgu, genç kurgu, genç kız edebiyatı, gerilim, gizem, hayran kurgu, klasikler, korku, kurgu olmayan, kurt adam, kısa hikaye, macera, mizah, paranormal, rastgele, romantizm, spiritüel, tarihi kurgu, vampir ve şüir" olmak üzere 23 farklı kategoriyle yazılan her kitap, bir anlamda gençlerin aile, arkadaşlık, aşk, din, kadın ve erkek ilişkileri, içki, sigara, madde bağımlılıkları, suç, günlük hayat gibi birçok konuda düşüncelerini ve isteklerini yansıtabilmektedir. Wattpad gençlere bu anlamda özgür, yetişkinlerden uzak, yaşlılarıyla olup sosyalleştikleri bir

ortam sunmaktadır. Milyonları geçen, çok okunan kitapların ortak bir beğeniye ve ortak fikirlere hizmet ettiğini söylemek mümkündür. Bu anlamda Wattpad'i çözümleyen çalışmalar, hem kullanıcı gençliğin fikirlerini anlamak açısından hem Wattpad'in gençler üzerindeki etkisini anlamak açısından hem de teknolojik bir ürün olarak günlük hayatlarındaki yerini anlamak açısından veri sunabilmektedir.

2. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada derinlemesine ve bütüncül bir bilgi üretmek amacıyla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırma kapsamında elde edilen tezler, araştırmanın amaçları ve cevap aranan soruları çerçevesinde doküman incelemesiyle analiz edilmiştir. Araştırma, Wattpad'i tezinin merkezine almış olan, YÖK'ün Ulusal Tez Merkezi sitesinden erişilip “Wattpad” kelimesi taratıldığında bulunan, 02.09.2022 tarihine kadar siteye yüklenmiş olan lisansüstü tezlere odaklanmaktadır. Çalışmada Wattpad konusunu merkezine almış tüm lisansüstü tezlere, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Tarama sonucunda bu tarih itibariyle hepsi açık erişime sahip olan 7 tane lisansüstü tez bulunmuştur.

Araştırmada amaç Wattpad yazınıyla ilgili literatürü derlemek, yazılan tezlerin ortak ve farklı noktalarını belirlemek, Wattpad'le ilgili var olan tezlerin durumunu, profilini ortaya koymaktır. Bu bağlamda bu araştırma oldukça yeni ve az çalışmaya sahip bu alandaki durumu göstermek, Wattpad hakkında edinilmiş olan bilgileri derlemek, ileride yapılacak Wattpad konulu çalışmalara yön göstermek ve sürekli tekrar çalışmalara gidilmesini önlemek açısından önemlidir. Daha önce Wattpad konulu lisansüstü tezlerle ilgili benzer bir çalışma yapılmadığından literatürdeki bu alandaki boşluğu dolduracak olması araştırmayı önemli hale getirmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda çalışmada Wattpad konulu lisansüstü tezlerle ilgili şu ana sorulara yanıt aranmıştır:

- 1) Wattpad konulu lisansüstü tezlerin sayısı nedir ve yıllara göre dağılımı nasıldır?
- 2) Tezlerin yüksek lisans ve doktora göre dağılımı nasıldır? Tezler hangi dillerde yazılmıştır?
- 3) Tezler hangi anabilim dalında ve hangi okulda yazılmıştır? Konu olarak hangi bilim dallarıyla ilişkilendirilmiştir?
- 4) Tezlerin ele aldıkları örneklemi nedir? Örneklem hangi kriterlere göre seçilmiştir?

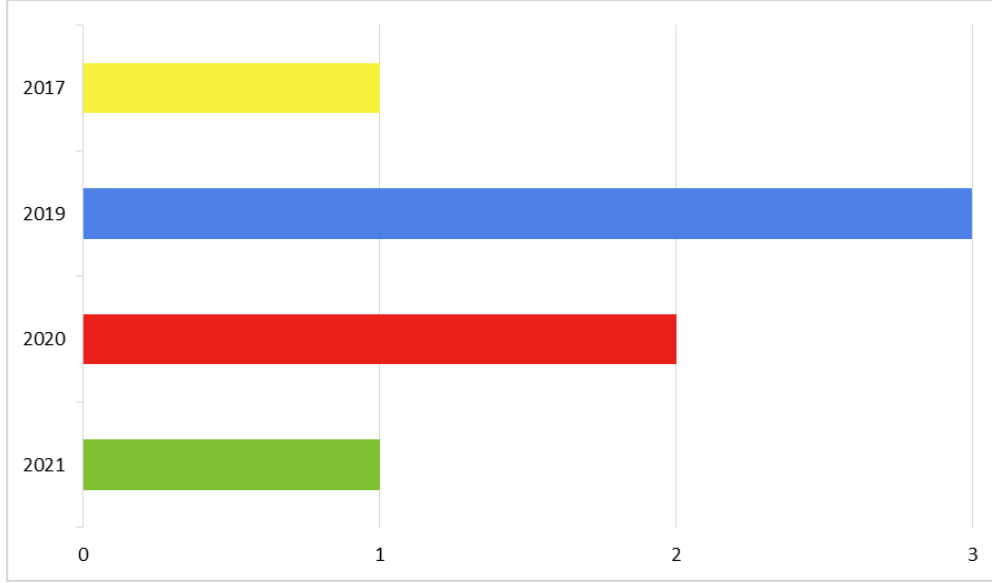
- 5) Wattpad üzerinden yapılan tezlerde hangi kitaplar analiz edilmiştir? Kitaplar birden fazla tezde yer almakta mıdır?
- 6) Tezlerin amaçları nelerdir?
- 7) Tezlerde hangi araştırma deseni ve araştırma yöntemi kullanılmıştır? Analiz yöntemleri nelerdir?
- 8) Araştırmaların önemli sonuçları nelerdir? Tezlerin vardığı ortak sonuçlar var mıdır?

Tüm bu bilgiler doğrultusunda araştırma kapsamında ele alınan tezler Maxqda programı üzerinden analiz edilmiş, veriler bu program üzerinden incelenip, sorulara ve amaçlara uygun şekilde kategorileştirilip, tablolaştırılmıştır.

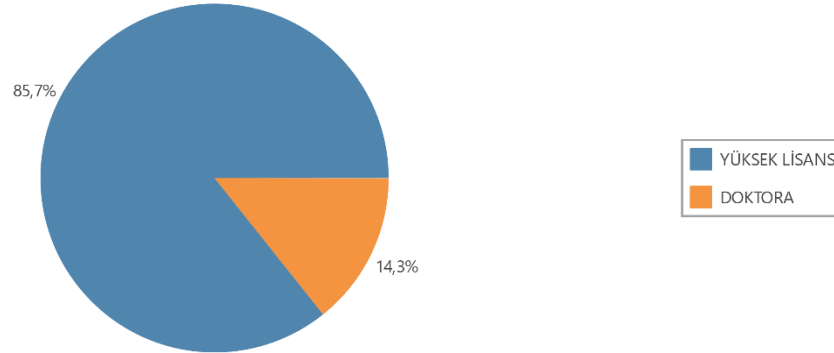
3. Araştırmanın Verileri

YÖK'ün Ulusal Tez Merkezi sitesinde "Wattpad" başlığı ile arama yapıldığında bu konuda sadece 7 tane lisansüstü tez bulunduğu görülmüştür. Wattpad konulu tezlerin sayısının çok az olması gençlerin oldukça popüler olarak kullandığı bu mecra hakkında çok az bilgiye sahip olduğunu göstermektedir. Wattpad'in yeni sayılabilecek kadar yakın tarihlerde bilinir olması tez sayısının düşüklüğü ile bağdaştırılabilirse de Wattpad ile ilgili ilk tezin yazıldığı tarih bile popüler olmasından oldukça geç bir zamana denk gelmektedir. Yazılan tezlerin en eskisinin yani ilkinin 2017 yılında Cihan Cayhan tarafından yazılan "*Ortaokul Öğrencilerinin Wattpad Uygulaması Kullanımı İle Okuma ve Yazma Özgü Yeterlikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*" adlı tez olduğu görülmektedir. Bu konudaki en son tez olan ilk doktora tezinin ise 2021 yılında Tuğba Sivri tarafından yazılan "*Yeni Muhafazakâr Popüler Türk Edebiyatında Toplumsal Cinsiyet Kurguları: Wattpad Roman(s)larına Feminist Eleştirel Bir Bakış*" adlı tez olduğu görülmektedir. Pınar Karaosmanoğlu tarafından yazılan "*Wattpad Kitapları Üzerine Bir İçerik Çözümlemesi*", Duygu Neşeli tarafından yazılan "*Türkiye'de Kitap Yayıncılığı ve Wattpad Yayınları*" ve Gülçin Akar tarafından yazılan "*Gender Discourse in Wattpad As A Youth Subculture*" adlı tezler Wattpad hakkında 2019 yılında yazılmış olan üç tezdır. Diğer iki tez ise 2020 yılında yazılmış olan Ahmet Özkan'ın "*Geleneksel Anlatı Tiplerinin Popüler Romanlardaki Dönüşümü: Wattpad Örneği*" ile Sevdener Güleç Sağlam'ın "*Kitap Olarak Basılan Wattpad Hikâyelerindeki Dinî ve Ahlâkî Unsurlara Yönelik İçerik Analizi*" tezleridir. Wattpad konulu tezlerin altı tanesi yüksek lisans, bir tanesi doktora tezidir. Yapılan çalışmalarından birinin İngilizce olarak diğerlerinin ise Türkçe olarak yazıldığı görülmektedir.

Tablo 1: Yapılan Tezlerin Yıllara Göre Sayısı

Tablo 2: Lisansüstü Tezlerin Türü

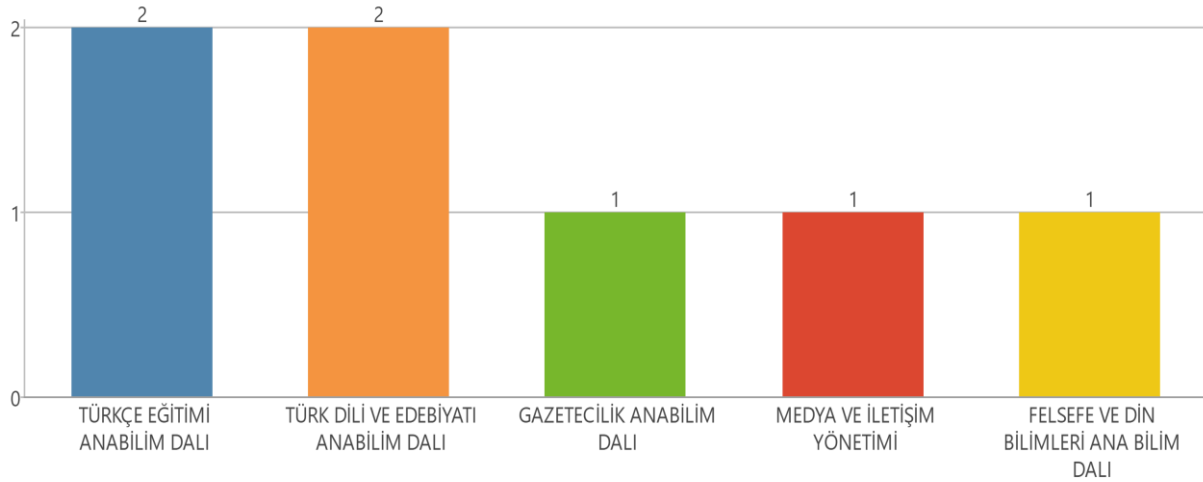

Wattpad platformu yapısı ve içeriği itibarıyla birçok sosyal bilim dalının araştırma alanına girmektedir. Wattpad edebi anlamda yayın üretilen, medya ve iletişim yönünden içerik sunan, çoğunlukla Z kuşağı olarak da nitelendirilen genç kuşak arasında popüler olan, bu kuşağın farklı konulardaki düşüncelerini ortaya koyabilen ve aynı zamanda onları etkileyebilen bir alan olduğundan birden fazla sosyal bilim alanına dahil olmakta, farklı anabilim dallarında ele alınabilmektedir. Bu bağlamda Wattpad konusunda yapılan lisansüstü çalışmalarda birden fazla anabilim dalından tezlere rastlamak mümkündür. Wattpad ile ilgili yapılmış olan tezlerin ikisi Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, ikisi Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, biri Medya ve İletişim Yönetimi, biri Gazetecilik Anabilim Dalı, diğeri ise Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı altında yazılmıştır. Yazılan tezlerin konusal olarak Sosyoloji, Türk Dili ve Edebiyatı, Din, İletişim Bilimleri, Bilgi ve Belge Yönetimi, Dokümantasyon ve Enformasyon, Gazetecilik, Eğitim ve Öğretim

başlıkları ile ilişkilendirildiği görülmektedir. Bu bağlamda Wattpad üzerine yapılmış olan lisansüstü tezlerin dördü İstanbul'da bulunan Marmara Üniversitesi, Yeditepe Üniversitesi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi ve Yıldız Teknik Üniversitesi kapsamında yazılmıştır. Diğer tezler ise Siirt Üniversitesi, Trabzon Üniversitesi ve Bursa Uludağ Üniversitesi kapsamında yapılmıştır.

Tablo 3: Lisansüstü Tezlerin Anabilim Dalları

Wattpad üzerine yapılmış lisansüstü tezlerin çoğu Wattpad içerisinde yazılmış kitapların incelenmesine odaklanmaktadır. Tezlerden sadece bir tanesi örneklem olarak toplamda 120 ortaokul öğrencisini seçmiştir. Diğer tezler ise Wattpad'de yazılmış olan, bazıları sonradan basılı hale de getirilen bir ve on bir arasında değişik sayıdaki kitabı incelemektedir. Bu bağlamda Cayhan'ın (2017, s.11) tezi 2016-2017 yılında Bitlis ili içerisinde eğitim gören 60 Wattpad kullanan, 60 Wattpad kullanmayan ortaokul öğrencisiyle gerçekleştirmiştir. Neşeli (2019, s.3) tezinde "kitapyurdu.com üzerinden en çok satılanların arasından amaçlı örneklem yöntemiyle seçilen 5 basılı" kitabı, Karaosmanoğlu (2019, s.3) "Wattpad'de bulunan 21 bölüm içerisinde kurmaca olan 20 bölümden en çok okunan 10" kitabı incelemiştir. Akar'ın (2019, s.4) araştırmasının amacına uygunluğuna göre bir kitap, Özkan'ın (2020) üç kitap incelediği görülmektedir. Sağlam (2020, s.4) "en yüksek baskı sayısına sahip" beş kitabı, Sivri ise (2021, ss.9-14) "muhafazakar" olarak adlandırdığı genç kadın Wattpad yazarları tarafından yazılmış "11 aşk romanı" nı incelemiştir.

Wattpad konulu lisansüstü tezlerde beş tane kitabın ortak olarak birden fazla tez tarafından incelendiği görülmektedir. Bu bağlamda "Kötü Çocuk" adlı kitap üç farklı tezde, "4N1K", "Gözlük", "Psikopat" ve "Deli" adlı kitaplar iki farklı tezde incelenmiştir. Wattpad'i içerik olarak alan tezlerde incelenmiş olan tüm kitaplar şu şekildedir:

4N1K, Kötü Çocuk, After, Karanlık Lise, Gözlük, Psikopat, Deli, Sessiz, Yaz Öküzü, Canım Komşum, Vampir Okulu, Ormantik Mafya, Kod Adı: Bay Sapık, Mafya, Sırlar Okulu, AIDAN, ESVED, Sert ve Güzel, Yabancı, Giz (Askerin Yarı), Hercai ve Meftun: Hercai II, Ateş ve Barut, Solucan I: Umut, Veda Caddesi Cevf, Deli, Mükemmel Hata, Psikopat Mafya ve Psikopat Mafya II, Asena, Toprak ve Yağmur, Polis Şakaya Gelmez.

Tablo 4: Tezlerde İncelenen Kitaplar

	Frekans	Yüzde	Yüzde (geçerli)
Kötü Çocuk	3	42,86	50,00
4N1K	2	28,57	33,33
Gözlük	2	28,57	33,33
Psikopat	2	28,57	33,33
Deli	2	28,57	33,33
Sessiz	1	14,29	16,67
Yaz Öküzü	1	14,29	16,67
Canım Komşum	1	14,29	16,67
Vampir Okulu	1	14,29	16,67
Ormantik Mafya	1	14,29	16,67
Kod Adı: Bay Sapık	1	14,29	16,67
Mafya	1	14,29	16,67
Sırlar Okulu	1	14,29	16,67

Makale Gönderim Tarihi/Received Date: 13.11.2022

www.toplumvekultur.com

Makale Kabul Tarihi/Accepted Date: 13.12.2022

Araştırma / Research

Yıl/Year: 2022, Sayı/Issue: 10, Sayfa/Page: 108-128

<https://doi.org/10.48131/jscs.1188871>

AIDAN	1	14,29	16,67
ESVED	1	14,29	16,67
Sert ve Gznel	1	14,29	16,67
Karanlık Lise	1	14,29	16,67
Yabancı	1	14,29	16,67
After	1	14,29	16,67
Giz (Askerin Yarı)	1	14,29	16,67
Hercai ve Meftun: Hercai II	1	14,29	16,67
Ateş ve Barut	1	14,29	16,67
Solucan I: Umut	1	14,29	16,67
Veda Caddesi Cevf	1	14,29	16,67
Mükemmel Hata	1	14,29	16,67
Psikopat Mafya ve Psikopat Mafya II	1	14,29	16,67
Asena	1	14,29	16,67
Toprak ve Yağmur	1	14,29	16,67
Polis şakaya Gelmez	1	14,29	16,67
ANALİZ EDİLEN BELGELER	6	100,00	-

Tezlerde örneklem oluşturulurken araştırılacak olan kitapların belirlenmesinde birçok farklı etkene göre seçim yapıldığı belirtilmektedir. Sadece Wattpad üzerinden yayınlanmış kitapları ele alan tezlerde milyonları geçen, yüksek okuma oranlarına göre seçim yapıldığı söylenmektedir. İlk olarak Wattpad’de yayınlanmış daha sonra basılı kitap haline de getirilmiş olanların seçiminde ise dönemin en çok satılanlarına ve yüksek baskı oranlarına bakıldığı belirtilmektedir. Bazı tezlerde belirlenen amaçlara göre araştırılmak istenenleri en iyi ortaya koyan kitapların seçildiği ifade edilmektedir. Lisansüstü tezlerin araştırma amaçları birbirinden farklılık göstermektedir. 120 ortaokul öğrencisi ile yapılan Cayhan’ın (2017) tezinde amaç “ortaokul öğrencilerinin dijital okuma ve yazma sitesi Wattpad’i kullanma alışkanlıkları ile Wattpad’in ortaokul öğrencilerinin yazma ve okuma öz yeterliklerine etkisinin belirlenmesi” olarak belirtilmiştir (Cayhan, 2017: s.9). Neşeli’nin (2019, s.224) tezinde “yayınevleri tarafından kitaba dönüştürülmüş” olanlarda “olumlu-olumsuz davranış ve temaların yer alıp yer almadığının ortaya konulması” ana amaç olarak belirlenmiştir. Karaosmanoğlu’nun (2019, s.2) tezinde amaç “bir ekran okuma örneği olan Wattpad’de bulunan kitapları metinde bulunması gereken özellikler açısından değerlendirmek”tir. Akar’ın (2019, s.4) çalışmasında “çoğunlukla gençlerle özdeşleştirilen yeni bir kültürel tarz olarak Wattpad’in “altkültür” sayılmak için gerekli ölçütleri karşılayıp karşılamadığı, platformdaki hikâyelerde kullanılan dilin cinsiyetçi bir söylem taşıyıp taşımadığı”ni öğrenmek amaç olarak belirtilmiştir. Özkan’ın (2020, s.6) tezinde “Wattpad’te yazılan romanlar ve bu romanlarda sıklıkla kullanılan kötü erkek ve masum kız tipleri”ni ele almak ve “geleneksel anlatı tiplerindeki kahramanların popüler romanlardaki dönüşümünü bağlamında incelemek” amaçtır. Sağlam’da (2020, s.4) “yüksek baskı sayılarına ulaşan Wattpad kitaplarının içeriklerini, dinî ve ahlâkî unsurlar açısından incelemek” amaç olarak belirtilmiştir. Sivri’nin (2021, s.3) amacı ise “Wattpad mecrasında muhafazakâr genç kız/kadınlar tarafından üretilen romanlarda toplumsal cinsiyet rollerinin nasıl kurgulandığına bakarak yeni muhafazakârlığın baskın olduğu küresel kitle kültürünün kodlarını anlamaya çalışmak”tır.” Benzer toplumsal cinsiyet kalıpları ve “kötü çocuk-masum kız” algısı gibi benzer temalar incelenen Wattpad kitaplarında olduğu düşünülen ve birden fazla tezde yer alan ortak konulardandır. Yazılmış olan tezlere atanan anahtar kelimelerde tezlerin konularıyla ve kapsamı ilgili bilgi vermektedir. Lisansüstü tezlerin yedisinin altısında anahtar kelimelere rastlanmış, “Wattpad” altı tezde, “sosyal medya” üç ayrı tezde, “toplumsal cinsiyet” iki ayrı tezde ortak anahtar kelimeler olarak karşımıza çıkmıştır. Ayrıca “dijital okuma, dijital yazma, dijital yayıncılık, ekran okuma, kişisel yayıncılık, kitap okuma, metin inceleme, yayınevleri, Türkiye’de kitap yayıncılığı, kültür, altkültür, öz yeterlik, popüler edebiyat, romans, dini unsurlar,

ahlaki unsurlar, hegemonik erkeklik, vurgulanan kadınlık, yeni muhafazakarlık” kelimeleri Wattpad konulu tezlerde kullanılmış olan diğer anahtar kelimelerdir.

Tablo 5: Tezlerle İlişkili Anahtar Kelimeler

	Frekans	Yüzde	Yüzde (geçerli)
Wattpad	6	85,71	100,00
Sosyal Medya	3	42,86	50,00
Toplumsal Cinsiyet	2	28,57	33,33
Öz Yeterlik	1	14,29	16,67
Türkiye’de Kitap Yayıncılığı	1	14,29	16,67
Dijital Yayıncılık	1	14,29	16,67
Kişisel Yayıncılık	1	14,29	16,67
Yayınevleri	1	14,29	16,67
Dijital Okuma	1	14,29	16,67
Kitap Okuma	1	14,29	16,67
Ekran Okuma	1	14,29	16,67
Metin İnceleme	1	14,29	16,67
Kültür	1	14,29	16,67
Altkültür	1	14,29	16,67
Dijital Yazma	1	14,29	16,67

Dini Unsurlar	1	14,29	16,67
Ahlaki Unsurlar	1	14,29	16,67
Romans	1	14,29	16,67
Popüler Edebiyat	1	14,29	16,67
Yeni Muhafazakârlık	1	14,29	16,67
Hegemonik Erkeklik	1	14,29	16,67
Vurgulanan Kadınlık	1	14,29	16,67
ANALİZ EDİLEN BELGELER	6	100,00	-

Wattpad konulu lisansüstü tezlere bakıldığında yöntem konusunda her çalışmada detaylı bir bilgiye ulaşmak mümkün görünmemektedir. Yapılmış olan yedi araştırmanın beşinde çalışmaların nitel ya da nicel olduğuna dair bilgi bulunmaktadır. Diğer tezlerde ise çıkarımlarda bulunmak mümkün olsa da açıkça net bir bilgi verilmemektedir. Bu bağlamda tezlerden dördünün nitel araştırma ile birinin nicel araştırma ile yapıldığı belirtilmiştir. Nitel araştırma altında iki tezde içerik analizi yöntemi kullanıldığı belirtilirken, bir tezde doküman analizi yöntemine gidildiği, birinde ise “Norman Fairclough’un Eleştirel Söylem Çözümlemesi Yöntemi” uygulandığı söylenmektedir. Nicel araştırma altında yapılan tezde ise “İlişkisel Tarama Modeli”nin yanı sıra “Okur Öz Yeterlik Ölçeği”, “Yazma Öz Yeterlik Ölçeği” ve “Kişisel Bilgi Formu” kullanıldığı belirtilmektedir (Cayhan, 2017: ss.11-60). Tezlerden birinde feminist eleştirel yöntemin, diğerinde ise araştırmacının kendi ifadesiyle “derinlikli olarak incelenmesi yöntemini”n kullanıldığı belirtilmektedir.

Tablo 6: Lisansüstü Tezlerde Kullanılan Araştırma Deseni

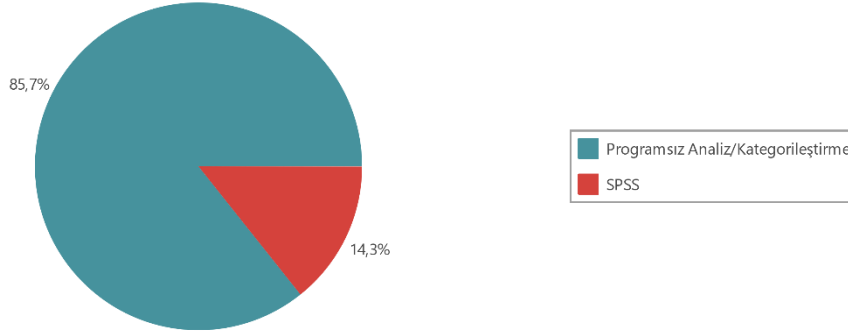
	Frekans	Yüzde	Yüzde (geçerli)
NİTEL ARAŞTIRMA	4	57,15	60,00
NİCEL ARAŞTIRMA	1	14,29	20,00
ANALİZ EDİLEN BELGELER	5	100,00	-

Tablo 7: Tezlerde Kullanılan Yöntemler

	Frekans	Yüzde	Yüzde (geçerli)
İçerik Analizi Yöntemi	2	28,57	28,57
Doküman Analizi	1	14,29	14,29
Eleştirel Söylem Çözümlemesi	1	14,29	14,29
İlişkisel Tarama Yöntemi	1	14,29	14,29
Derinlikli olarak incelenmesi yöntemi	1	14,29	14,29
Feminist Eleştirel Yöntem	1	14,29	14,29
ANALİZ EDİLEN BELGELER	7	100,00	-

Yazılmış olan lisansüstü tezlerin hepsinde verilerin analiz kısmıyla ilgili bir kesin bir açıklamaya ulaşmak mümkün olmamıştır. Ortaokul öğrencileriyle yapılan tezde SPSS kullanıldığı belirtilirken, diğer tezlerde herhangi bir araştırma programı kullanıldığına dair ibare bulunmamaktadır. Genel anlamda diğer tezlerin araştırmaların amaçlarına, odaklanmak istedikleri konulara ve ön kabullerine göre programsız olarak kategorileştirme yoluna gittiği görülmektedir.

Tablo 8: Tezlerin Analiz Yöntemleri

Lisansüstü tezlerin araştırma sonuçlarına bakıldığında hepsinin ortak sonuçlara vardığını söylemek mümkün değildir. Yine de birden fazla tezde Wattpad’de olumlu içeriklerden çok olumsuz içeriklerin olduğu belirtilmiştir. Kitaplarda şiddet, cinsellik, alkol, sigara, madde kullanımı gibi konuların bulunduğu ve bunların meşrulaştırıldığı ifade edilmektedir. Argo ve küfürlü konuşmanın yaygın olduğu ortak varılan sonuçlardandır. Yine toplumsal cinsiyet üzerinden bakıldığında birden fazla tezde benzer kadın-erkek tiplerine rastlandığı belirtilmiştir. Genellikle kötü çocuk-masum kız ikiliği üzerinden cinsiyetçi kalıpların yeniden üretildiği ve kadına şiddetin meşrulaştırıldığı birden fazla tezin sonuçları arasında yazılmıştır. Karaosmanoğlu (2019, s.10) araştırması sonucunda incelediği Wattpad kitaplarında kahramanların içki içip, madde kullandığını, kumarhane ve barlarda bulunduğunu belirtmekte, kitaplarda argo ve küfür kullanımı olduğunu söylemektedir. Araştırılan on eserin dokuzunda edebi bir üslupla yazım olmadığı, günlük dil kullanıldığı söylenmiştir. İncelenen kitaplarda ayrı ayrı olumlu mesajlar olmasına rağmen olumsuz mesajlara daha çok rastlandığı ifade edilmektedir. Çok okunan Wattpad kitaplarının bu yönleriyle çocukluktan çıkıp ergenliğe giren gençler için uygun olmadığı varılan sonuçlardandır. Akar (2019, s.4) incelediği eser sonucunda Wattpad platformunun “sosyo-politik meseleleri bireysel sorunlara indirgeyen bir anlatım tarzına” sahip olduğunu söylemiştir. Platformdaki kitapların egemen olan ataerkil değerlere hizmet ettiği, kadına şiddeti meşrulaştırmaya yardımcı olduğu, cinsiyetçi söylemler için kültürel bir yeniden üretim alanı oluşturduğu, kadınları değersiz ve küçük düşürücü olarak ele aldığı belirtilen sonuçlardandır. Neşeli’nin (2019, ss.252-253) sonuçlarına göre internet, sosyal medya ve beraberinde elektronik yayıncılık kitap okuma şekillerini değiştirmiştir. Yine de Wattpad gibi platformların popüler olsa bile yazılı basını bitiremeyeceği, sadece ona bir basamak sağlayabileceği belirtilmektedir. Wattpad’in okuyucu ve yazar kitlesinin çoğunluğunun ergenlik çağında olduğu bilinmektedir. Bu yüzden okuyucular kitaplarda kendi yaşamlarına benzer şeyler

bulabilmekte, Wattpad yayınlarına yoğun ilgi göstermektedir. Bu yoğun ilgi ise yayınevlerini Wattpad kitapları basmaya yöneltmektedir. Uzun vadede Wattpad’de sürekli birbirine benzeyen içerikler oluşturulmasının ve olumlu içeriklerin yanında şiddet, cinsellik, madde kullanımı ve benzeri olumsuz içerikler üretilmesinin yayın niteliklerini düşüreceği, yayıncılıkta bir “kısır döngü”ye neden olacağı düşünülmektedir. Özkan’ın (2020, ss.100-103) araştırma sonuçlarına göre Wattpad kitaplarındaki “kötü erkek ve masum kız” tipleri incelendiğinde kahramanların geleneksel roman kahramanların aksine daha tek tiplleşmiş olduğu görülmüştür. İncelenen üç kitapta da kötü erkek/masum kız tiplerinde hem ataerkilliğin hem popüler kültürün belirleyici olduğu sonucuna varılmıştır. İncelenen kitaplarda erkekler zengin, güçlü, kaba, kötü olarak gösterilmekte, bu kötülüklerinin arkasında bir travma olduğu vurgulanmaktadır. Erkek kadının üstünde kontrol sahibi, şiddet gösteren, mutlak hakim olarak anlatılmaktadır. Masum kız tiplemesinin ise saf, güçsüz, korunmaya muhtaç, yalnız, başta dirense de kabullenen, aşık kız olarak yer aldığı görülmüştür. Sağlam’ın (2020, ss.294-295) araştırma sonuçlarına göre incelenen Wattpad kitaplarında inancın, ibadetlere yönelik dini unsurların ve olumlu ahlaki içeriklerin çok az yer aldığı görülmüştür. Hikayelerin çoğunda olumsuz ahlaki unsurlar olduğu belirtilmektedir. Kitaplarda olumsuz olarak argo ve küfür benzeri konuşmalara yer verildiği, cinsellik ve şiddetin anlatıldığı, sigara, uyuşturucu ya da alkol kullanımı olduğu belirtilmektedir. Ayrıca kitaplarda dini unsurların sadece günlük konuşma dili içinde kaldığı, bazen şaka konusu yapıldığı, bedduanın ise sıklıkla kullanıldığı belirtilen sonuçlardır. Sivri’nin (2021, s.3) araştırma sonuçlarına göre Wattpad kitaplarında din ve kapitalist tüketimin, neoliberalizm ve yeni muhafazakarlığın bir aradalığını görmek mümkündür. İncelenen romanslardaki erkek tiplmelerinin daha çok beden gücüyle öne çıkarıldığı, cinsel anlamda çekici, şiddet kullanımından çekinmeyen, hegemonik erkeklik inşasına uygun mesleklere sahip kişiler olduğu belirtilmektedir. Asker, polis ya da mafya tarzı erkek tiplerinin idealleştirildiği, zenginlik için sadece eğitim ya da çalışmanın yetmeyeceği, miras ya da suç şebekeleri gerekeceği algısı olduğu anlatılmaktadır. Kitaplardaki genç kadın karakterlerin böyle biriyle evlenmeyi kurtuluş olarak gördüğünden bahsedilmektedir. Şiddet meşrulaştırılmasının yanı sıra “milliyetçi muhafazakar” söylemlerinde kitaplar içinde yer aldığı, korku, nefret ve öfkenin de hikayelerde bulunduğu belirtilmektedir. Diğerlerinden farklı olarak Wattpad üzerinden yayınlanan kitaplarla değil ortaokul öğrencileriyle yapılan Cayhan’ın (2017, s.5) tezi ise Wattpad’i kullanan ortaokul öğrencilerinde kızların erkeklerden daha fazla olduğunu, öğrencilerin günlük bir saatini bu platformda geçirdiğini, sitenin daha çok arkadaşlar arasında yayılarak tanındığını, cep telefonu üzerinden ve evden kullanımının fazla olduğunu, öğrencilerin siteyi hem kitap okuma hem yazma amaçlı kullanabildiklerini ortaya koymaktadır. Öğrencilerin

Wattpad'de geçirdikleri süre ile okuma- yazma öz yeterlikleri arasında bir ilişkiye rastlanmadığı, Wattpad okuyan ya da okumayan öğrencilerin benzer düzeyde oranlara sahip olduğu belirtilen sonuçlardır. Wattpad'den kitap okuyan öğrencilerin ailelerinin ise okumayanlara göre eğitim düzeyinin yüksek olduğu belirtilmiştir.

Tablo 9: Tezlerin Wattpad Kitaplarıyla İlgili Vardığı Ortak Sonuçlar

	Frekans	Yüzde	Yüzde (geçerli)
Cinsiyetçilik/ Olumsuz Toplumsal Cinsiyet Kalıpları	3	42,86	50,00
Olumsuz Mesajlar	3	42,86	50,00
Argo- Küfürlü Konuşma	3	42,86	50,00
Sigara, alkol, madde kullanımı	3	42,86	50,00
Şiddet	2	28,57	33,33
Cinsel İçerikler	2	28,57	33,33
ANALİZ EDİLEN BELGELER	6	100,00	-

Sonuç

Wattpad, günümüz gençliğinin arasında yüksek okunma oranlarıyla ve popülerliği ile öne çıkan platformlardan biridir. Tüm gençliği homojen bir yapı olarak ele almak mümkün olmasa da Wattpad kullanan genç kesimi anlamak için burada yazılan kitaplar oldukça önemli bir kaynak sunmaktadır. Türkiye'de 2012 yılı itibariyle daha çok duyulmaya başlayan Wattpad'in kullanıcı sayıları ve okunma oranları yıldan yıla değişiyor olsa da 2022 yılında bu uygulamanın hala popüler olduğu görülmektedir. Burada yazılan kitapların dünyada olduğu gibi Türkiye'de de basılı kitap haline getirilerek yüksek satış oranlarına ulaşmaları, yazılan kitapların dizilere ve filmlere uyarlanması, platformun diğer sosyal medya uygulamalarında da kendine yer bulması Wattpad'in etki alanının büyüklüğünü gösteren önemli örneklerdendir. Bu bağlamda Wattpad internet,

teknoloji, dijitalleşme, sosyal medya ve özellikle gençlik gibi birçok farklı konuda farklı veriler sunabilecek zengin bir alandır. Wattpad üzerine yazılmış lisansüstü tezlerin azlığı ise bu alanın yeterince araştırılmadığını ortaya koymaktadır. Yazılan tezlerin sayısal olarak çok az olduğu ve aynı zamanda çok büyük bir veri içerisinde çok az bir kısma odaklandığı görülmektedir. Değişik sayılarda Wattpad kitabı üzerinden yapılan çalışmalarda en fazla on bir kitaba kadar inceleme yapılmış olması, bazı tezlerin bir-üç kitap arası oldukça kısıtlı bir alanı araştırması ve zaten az sayıda olan tezlerde aynı kitapların iki ya da üç tezde ortak olarak incelenmiş olması verileri daha da kısıtlı hale getirmektedir. Bu nedenle veriler milyonlarca içerik üretilen bir platformun içeriğini ortaya koymak açısından yetersiz kalmaktadır. Ayrıca kitapların incelenmesinde benzer kategorileştirmelere gidildiği görülmektedir. Her ne kadar Wattpad içerisinde yazılan kitapların tümünün incelenmesi mümkün olmasa da ilerleyen dönemde literatürde daha fazla sayıda kitabın incelendiği lisansüstü çalışmaların yapılması, Wattpad'in çözümlenmesi konusunda önemli adımlardan olacaktır. Ayrıca ortak ele alınan kategorilerin yanı sıra gençlerin başka konulardaki düşünce ve tutumlarını ortaya koyabilecek farklı kategorilerinde incelenmesi literatüre zenginlik katacaktır. Wattpad'de milyonları geçen okuma oranlarına sahip kitapların yanı sıra daha az okunmuş ama belli hayat tarzlarına sahip gençleri bir araya getiren kitaplar olduğu da bilinmektedir. Wattpad bu anlamda farklı sayılarda daha küçük gençlik gruplarını da içinde barındırmaktadır. Bu kitapların, kitapları yazarların ve okuyucu kitlesinin incelenmesi de ayrıca araştırılması gereken konulardandır. Wattpad konulu tezlerin çoğunun Wattpad'de yazılan kitaplara odaklanması, sadece birinin Wattpad'i kullananların özelliklerine ve bu platformun günlük kullanımına odaklanması da önemli eksikliklerdendir. İnternet temelli bir oluşum olduğundan kullanıcı kimlikleri hakkında doğru ve tam veriye ulaşmak mümkün görünmese de Wattpad kullandığını beyan eden kişilerle yapılacak olan çalışmalar, hem bu uygulamayı kullanan gençlerin özelliklerini ortaya koymak açısından hem de Wattpad'in bu gençlerin günlük hayatlarındaki yerini ve etkisini anlamak açısından önemlidir. Bu bağlamda kitaplarda yer aldığı belirtilen olumsuz içeriklerin ve mesajların gençlerin günlük hayatındaki yeri ve etkisi de ortaya konmuş olacaktır. Tüm bu durumlarla birlikte bakıldığında Wattpad, hem günümüzde hem de ilerleyen yıllarda birçok sosyal bilim dalı tarafından farklı farklı konularda ele alınabilecek daha birçok araştırmaya alan sunmaya devam edecek görünmektedir.

Kaynakça

- Ağır, M. (2017). Wattpad ve Görünmeyen Tehlikeleri. *Yeşilay Dergisi*, 996, 24-27.
- Akar, G. (2019). *Gender Discourse in Wattpad As A Youth Subculture*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aytekin, M. & Yavuz, B. B. (2018). Wattpad'in Lisede Eğitim Gören Kız Öğrenciler Üzerindeki Etkisi. *SADAB II. Uluslararası Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Sempozyumu*. ss. 173-179. Antalya.
- Cayhan, C. (2017). *Ortaokul Öğrencilerinin Wattpad Uygulaması Kullanımı İle Okuma ve Yazma Öz Yeterlilikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Çoban, O. (2015). Yoksa Sen Daha Okumadın Mı?: Bir Online Okuma Platformu Olarak Wattpad ve Sanal Dünyanın Gençlerinde Sanal Okuma Kültürü. T. Şimşek, B. V. Yıldız (Ed.), *II. Uluslararası Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Sempozyumu Bildirileri*. ss. 593-598. İstanbul.
- Karaosmanoğlu, P. (2019). *Wattpad Kitapları Üzerine Bir İçerik Çözümlemesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trabzon Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Trabzon.
- Konuk, S. (2018). Gençlerin Okuma ve Yazma Alışkanlıklarındaki Değişimlerin İncelenmesi. *SDU International Journal of Educational Studies*, 5(2), 13-32.
- Lüküslü, D. (2020). İmtiyazlı Bir Kitleden İşsizlik Ordusuna Değişen Gençlik Algısı. *Alternatif Politika*, 12 (2), 336-352.
- Neşeli, D. (2019). *Türkiye'de Kitap Yayıncılığı ve Wattpad Yayınları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Özkan, A. (2020). *Geleneksel Anlatı Türlerinin Popüler Romanlardaki Dönüşümü: Wattpad Örneği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.
- Pedro, F. (2006). The New Millenium Learners: Challenging Our Views on ICT and Learning.

Makale Gönderim Tarihi/Received Date: 13.11.2022

www.toplumvekultur.com

Makale Kabul Tarihi/Accepted Date: 13.12.2022

Araştırma / Research

Yıl/Year: 2022, Sayı/Issue: 10, Sayfa/Page: 108-128

<https://doi.org/10.48131/jscs.1188871>

OECD-CERI, 2-17. <https://doi.org/10.18261/ISSN1891-943X-2007-04-04>.

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants. *On the Horizon*, NCB University

Press, 9, 5. <https://doi.org/10.1108/10748120110424816>.

Sağlam, S. G. (2020). *Kitap Olarak Basılan Wattpad Hikayelerindeki Dini ve Ahlaki Unsurlara*

Yönelik İçerik Analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Sivri, T. (2021). *Yeni Muhafazakâr Popüler Türk Edebiyatında Toplumsal Cinsiyet Kurguları:*

Wattpad Roman (s)larına Feminist Eleştirel Bir Bakış. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Türk Dil Kurumu (2022). Gençlik. <https://sozluk.gov.tr/>

Wattpad (2022). Wattpad About. <https://company.wattpad.com>